

Marknadsövervakning 2022

Energimarknadsinspektionen (Ei) är en myndighet med uppdrag att arbeta för väl fungerande energimarknader.

Det övergripande syftet med vårt arbete är att Sverige ska ha väl fungerande distribution och handel av el, naturgas, fjärrvärme och fjärrkyla. Vi ska också ta tillvara kundernas intressen och stärka deras ställning på marknaderna.

Konkret innebär det att vi har tillsyn över att företagen följer regelverken. Vi har också ansvar för att utveckla spelreglerna och informera kunderna om vad som gäller. Vi reglerar villkoren för de monopolföretag som driver elnät och naturgasnät och har tillsyn över företagen på de konkurrensutsatta energimarknaderna.

Energimarknaderna behöver spelregler – vi ser till att de följs

Förord

Denna promemoria har tagits fram av Energimarknadsinspektionen (Ei) för att informera om vårt uppdrag och vår övervakning av grossistmarknaderna för energi under 2022. Vi beskriver de bestämmelser som ligger till grund för marknadsövervakningen samt hur år 2022 såg ut utifrån ett marknadsövervakningsperspektiv. Promemorian innehåller utöver detta ett urval av statistik över Ei:s ärenden samt övergripande information om den marknadsövervakning som skett på EU-nivå.

Innehåll

1	Inledning	5
2	Aktuella bestämmelser	6
2.1	REMIT-förordningen	6
2.2	Transparensförordningen	10
3	Marknadsövervakningen under 2022	11
3.1	Ei:s övervakning enligt REMIT-förordningen	12
3.2	Ei:s övervakning enligt transparensförordningen.....	13
3.3	Övrig verksamhet	14
3.4	Marknadsövervakning inom EU	15

1 Inledning

En del av Energimarknadsinspektionens (Ei:s) uppdrag är att övervaka de svenska energimarknaderna för att säkerställa att aktörerna följer de regler som gäller på grossistmarknaden. Ei har tillsyn över grossistmarknaderna för energi och granskar inom ramen för detta bland annat att bestämmelserna om förbud mot insiderhandel respektive otillbörlig marknadspåverkan följs, liksom olika rapporteringsskyldigheter och skyldigheten att offentliggöra insiderinformation. Ei granskar också att reglerna om transparens iakttas av elmarknadernas aktörer. Detta ska sammantaget leda till en mer välfungerande grossistmarknad för el.

För att uppnå Ei:s vision om förutsägbarhet på ständigt föränderliga marknader arbetade myndigheten under 2022 efter ett antal mål. De mål som var kopplade till marknadsövervakningen var framför allt dessa:

- Vi har en effektiv övervakning av grossistmarknaderna för el och naturgas.
- Vår tillsyn medför rättelser hos marknadens aktörer.
- Vi förbättrar, förenklar och förtydligar Sveriges och EU:s regelverk.
- Vi har en nära dialog med andra tillsynsmyndigheter inom EU, berörda myndigheter och andra aktörer när vi utvecklar regler.

De här målen ska i sin tur bidra till korrekta prissignaler, låga inträdesbarriärer till marknaden samt att marknadsaktörerna ska agera på lika villkor.

Ei samarbetar med ACER¹ samt andra europeiska länders tillsynsmyndigheter i syfte att gemensamt övervaka EU:s inre marknad för energi. Ei deltar i ACER:s arbetsgrupper och kommittéer. I dessa sker utveckling av gemensamma metoder för övervakning, erfarenhetsutbyte och koordinering i frågor som rör tolkningen av regelverken för övervakningen av EU:s el- och gasmarknader.

Ei deltar också aktivt i samarbetet i CEER² för att se till att energimarknaderna blir så genomlysta som möjligt.

Ei samverkar även med så kallade *Persons Professionally Arranging Transactions* (PPAT). Det kan vara fysiska eller juridiska personer som yrkesmässigt utför transaktioner av grossistenergiprodukter, till exempel en organiserad

---

¹ ACER (The European Agency for the Cooperation of Energy Regulators) är en byrå för samarbete mellan EU:s tillsynsmyndigheter inom energiområdet.

² CEER (Council of European Energy Regulators) är en organisation för självständiga nationella tillsynsmyndigheter inom Europeiska unionen och EEA (European Economic Area).

marknadsplats. Ei granskar även att dessa fullgör sina uppgifter. En PPAT har bland annat själv en skyldighet att bedriva marknadsövervakning.

Det europeiska samarbetet är särskilt värdefullt inom detta område eftersom de europeiska energimarknaderna i hög grad är sammankopplade och regelverken är harmoniserade.

2 Aktuella bestämmelser

2.1 REMIT-förordningen

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1227/2011 av den 25 oktober 2011 om integritet och öppenhet på grossistmarknaderna för energi förkortas oftast REMIT efter dess engelska namn *Regulation on wholesale Energy Market Integrity and Transparency*. REMIT-förordningen utgör ett ramverk för övervakning av energimarknaderna i Europa och är till för att stärka integriteten och transparensen på marknaderna för el och gas. Förordningen innehåller också vissa förbud för att förhindra insiderhandel och marknadsmanipulation samt skyldigheter för marknadsaktörer att offentliggöra insiderinformation.

REMIT-förordningen trädde i kraft i slutet av 2011. Sedan tidigare fanns det regler på den finansiella marknaden som förbjöd marknadsmissbruk av olika slag. Dessa regler kompletterades genom REMIT-förordningen som gäller specifikt för energimarknaden och även inkluderar handel med kontrakt avseende fysiska leveranser av energi.

Hur REMIT påverkar berörda marknadsaktörer

För marknadsaktörerna innebär REMIT-förordningen ett antal förbud samt vissa skyldigheter. Dessa skyldigheter är bland annat:

- offentliggörande av insiderinformation (artikel 4)
- rapportering av transaktioner (artikel 8)
- registrering för att få ingå transaktioner (artikel 9).

Enligt artikel 4 i REMIT-förordningen är marknadsaktörerna skyldiga att offentliggöra insiderinformation. Detta innebär att information som betraktas som insiderinformation måste göras tillgänglig för allmänheten och ske på en plattform för insiderinformation. Marknadsaktörerna ska i god tid och effektivt offentliggöra insiderinformation som anses vara marknadspåverkande information för att förhindra brott mot förbuden om otillbörlig marknadspåverkan och insiderhandel.

I artikel 8 anges kravet att alla rapporteringspliktiga transaktioner som rör grossistmarknaderna för energi, inklusive handelsorder som marknadsaktörer genomför, ska rapporteras till ACER. För att uppfylla skyldigheten att rapportera transaktioner används vanligen en så kallad *Registered Reporting Mechanism (RRM)*. RRM kan till exempel vara organiserade marknadsplatser eller en aktör som specialiserat sin verksamhet för att sälja tjänster kopplade till rapportering enligt olika regelverk. Det är den organiserade marknadsplatsen som ansvarar för att all handel som sker på marknadsplatsen rapporteras till ACER. Sker handeln bilateralt är det marknadsaktören som är ansvarig för att rapportera transaktionerna, men praktiskt kan rapporteringen utföras av en tredje part.

Enligt artikel 9 i REMIT-förordningen ska marknadsaktörerna vara registrerade i det EU-land där de är etablerade eller bosatta, alternativt i ett EU-land där de är verksamma om marknadsaktören är etablerad eller bosatt i ett icke EU-land. Marknadsaktörer som ingår transaktioner som ska rapporteras till ACER enligt artikel 8 ska registrera sig.

Utöver det som listas ovan innehåller regelverket också förbud mot insiderhandel (artikel 3) och otillbörlig marknadspåverkan (artikel 5). REMIT-förordningen ställer i artikel 15 även krav på personer som yrkesmässigt utför transaktioner (PPAT) att övervaka handeln och meddela tillsynsmyndigheten då de misstänker en överträdelse av artikel 3 eller 5.

Registrering i CEREMP

I Sverige ska marknadsaktörerna registrera sig i enlighet med artikel 9 i REMIT-förordningen i *Centralised European Register of Energy Market Participants (CEREMP)*. CEREMP har utvecklats av ACER och nationella tillsynsmyndigheter och är ett gemensamt webbaserat register över de marknadsaktörer inom EU som ska följa REMIT-förordningen. Alla marknadsaktörer som handlar med kontrakt som är rapporteringspliktiga enligt genomförandeakterna för REMIT³ ska vara registrerade i CEREMP. Enligt artikel 9.5 i REMIT-förordningen är det marknadsaktörens ansvar att hålla uppgifterna i CEREMP uppdaterade.

Marknadsaktörer ska överlämna registreringsformuläret till de nationella tillsynsmyndigheterna innan de ingår en transaktion som måste rapporteras till ACER enligt artikel 8. Ingår marknadsaktörer en transaktion som måste rapporteras in innan registreringsformuläret skickas in kan det bryta mot artikel 9 i REMIT-förordningen.

---

³ Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 1348/2014 av den 17 december 2014 om rapportering av uppgifter för att genomföra artikel 8.2 och 8.6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1227/2011 om integritet och öppenhet på grossistmarknaderna för energi.

Registret ger Ei information om alla aktiva marknadsaktörer på grossistmarknaden för el och gas, samt kontaktuppgifter till dessa. CEREMP-registret är delvis offentligt vilket gör det möjligt för allmänheten att se vilka aktörer som är registrerade.⁴ Registreringen ger varje marknadsaktör en unik så kallad ACER-kod. Marknadsaktören behöver en ACER-kod för att kunna uppfylla kraven i REMIT-förordningen gällande transaktionsrapportering och offentliggörande av insiderinformation. Med hjälp av koden är det möjligt för EU:s tillsynsmyndigheter att knyta varje enskild transaktion till rätt marknadsaktör, vilket är nödvändigt för en effektiv övervakning.

Kompletterande reglering

REMIT-förordningen kompletteras av de nationella bestämmelserna i lagen (2013:385) om ingripande mot marknadsmissbruk vid handel med grossistenergi produkter. I lagen finns särskilda svenska bestämmelser om straffansvar för den som bryter mot något av förbuden eller skyldigheterna i REMIT-förordningen. Utöver det finns det även bestämmelser om Ei:s uppgifter och befogenheter.

Ei:s arbete utifrån REMIT-förordningen

Ei övervakar kontinuerligt grossistmarknaderna för el och gas utifrån REMIT-förordningen. Inom Ei finns det en marknadsövervakningsgrupp som har till uppgift att övervaka och utreda misstänkta överträdelser som sker på energimarknaderna för att förhindra marknadsmissbruk och upptäcka överträdelser. Genom att ACER delar insamlade transaktionsdata med de nationella europeiska tillsynsmyndigheterna får Ei och övriga tillsynsmyndigheter möjlighet att kontinuerligt granska transaktionerna med såväl fysiska som finansiella grossistenergi produkter. I första hand får varje nationell tillsynsmyndighet ta del av de data som gäller handeln i det egna landet. Genom samarbetet på EU-nivå har tillsynsmyndigheterna möjlighet att också dela vissa data med varandra, exempelvis när vi utreder en händelse gemensamt. Ei har ingått en särskild överenskommelse med den danska och den finska tillsynsmyndigheten som innebär att myndigheterna kan dela transaktionsdata med varandra.

Huvudregeln är att Ei ska granska och utreda transaktioner som sker i Sverige. När marknadsövervakningsgruppen får information om en händelse på marknaden som avviker och som inte direkt kan förklaras, eller när Ei av annan orsak anser att det finns skäl att granska en eller flera transaktioner, kan en egeninitierad utredning startas. Därutöver kan Ei utreda transaktioner som avser handel mellan Sverige och en annan medlemsstat i EU.

---

⁴ ACER REMIT portal, CEREMP, [REMIT PORTAL \(acer-remit.eu\)](https://www.acer-remit.eu), 2023-03-13.

Ei får regelbundet rapporter om misstänkta transaktioner, så kallade *Suspicious Transaction Reports* (STR). Dessa rapporter skickas i regel från marknadsplatserna som utför handel med grossistenergi produkter (PPAT) som i enlighet med artikel 15 i REMIT-förordningen ska rapportera misstänkta överträdelser på sina handelsplattformar.

ACER granskar inrapporterade transaktioner bland annat med hjälp av ett automatiserat system för övervakning. Även ACER rapporterar till Ei om de i sin övervakning uppmärksammar misstänkta transaktioner som berör Sverige. Att ACER väljer att uppmärksamma en nationell tillsynsmyndighet på en transaktion innebär i sig inte att en överträdelse av REMIT-förordningen har skett. Det är en upplysning om att transaktionen avviker i någon form och bör granskas ytterligare av tillsynsmyndigheten för att säkerställa att brott mot REMIT-förordningen inte har skett.

Även marknadsaktörer och allmänheten har möjlighet att tipsa Ei om misstänkta fall av överträdelser av REMIT-förordningen, antingen direkt till Ei via mejl eller telefon⁵ eller via ACER:s *Notification Platform*.⁶ Informationen som rapporteras till plattformen skickas automatiskt till ACER och berörda nationella tillsynsmyndigheter.

När Ei får information om en misstänkt överträdelse bedömer Ei om en överträdelse av regelverket kan ha skett. Utredningarna av misstänkta överträdelser av REMIT-förordningen inkluderar ofta insamling och analys av information och data från ett flertal olika källor.

I de fall Ei finner anledning att anta att en överträdelse av REMIT-förordningen har begåtts informerar myndigheten Ekobrottsmyndigheten (EBM) i Sverige och lämnar över ärendet dit.⁷

Under 2022 har Ei deltagit i flera av ACER:s arbetsgrupper för marknadsövervakning. Vi har koordinerat ärenden, byggt gemensam kunskap och hjälpts åt i analys- och utredningsarbetet.

Ei handlägger löpande nya ansökningar om att bli användare och att registrera marknadsaktörer i CEREMP. Även om det är marknadsaktörens ansvar att hålla uppgifterna i CEREMP-registret uppdaterade är det nödvändigt att Ei i vissa fall avregistrerar en marknadsaktör. Det kan vara om vi upptäcker att informationen i CEREMP inte är korrekt och det inte finns anledning för aktören att vara

---

⁵ Tipsa Ei om misstänkta överträdelser mot REMIT, [Tipsa Ei - Brott mot REMIT - Energimarknadsinspektionen](#), 2023-01-30

⁶ ACERs Notification Platform, [NOTIFICATION PLATFORM \(acer-remit.eu\)](#), 2023-01-30

⁷ Vilka överträdelser som ska anmälas framgår av 14 § lagen (2013:385) om ingripande mot marknadsmissbruk vid handel med grossistenergi produkter.

registrerad i registret längre. Även ACER menar att en avregistrering kan vara nödvändig eftersom det är viktigt att informationen i registret är riktig och uppdaterad.⁸ Det är tillsynsmyndighetens ansvar att se till att CEREMP-registret håller hög kvalitet och korrekt information.

2.2 Transparensförordningen

Kommissionens förordning (EU) nr 543/2013 av den 14 juni 2013 om inlämnande och offentliggörande av uppgifter på elmarknaderna och om ändringar av bilaga 1 till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009 (transparensförordningen) antogs av EU-kommissionen i juni 2013. Förordningen ska bidra till att öka transparensen på elmarknaden och ge elmarknadens aktörer tillgång till sådan information som anses viktig för aktörerna för att handla på lika villkor och är därför central för elmarknadens funktion.

Utöver att bidra till en väl fungerande elmarknad bidrar reglerna även till en tryggare elförsörjning genom att producenter och förbrukare ges bättre möjligheter till att planera sin produktion och förbrukning.

Transparensförordningen anger bland annat tidsgränser för när information måste offentliggöras och hur snabbt den ska offentliggöras. När det gäller produktion behöver otillgängligheter på 100 MW eller mer i en produktionsenhet offentliggöras. Även förändringar av otillgängligheter på 100 MW eller mer ska rapporteras enligt artikel 15. Förbrukare berörs av kraven på offentliggörande enligt artikel 7 om de har en anslutningseffekt om minst 100 MW och då gäller liknande regler för dem som för producenter. Enligt artikel 10 har systemansvariga för överföringssystemet rapporteringsskyldighet för att offentliggöra uppgifter om otillgänglighet för sammanlänknings- och minskad kapacitet (minst 100 MW) för sammanlänknings- mellan elområden.

Alla uppgifter som ska offentliggöras enligt transparensförordningen ska publiceras på det europeiska nätverket för systemansvariga för överföringssystemet för els webbplats (ENTSO-E).⁹ Denna del av deras webbplats kallas för transparensplattformen.¹⁰

Hur transparensförordningen påverkar marknadsaktörerna

För marknadsaktörerna innebär transparensförordningen skyldigheter att tillhandahålla uppgifter gällande otillgängligheter i produktion, förbrukning och stamnät till ENTSO-E. Av transparensförordningen framgår vilken aktör som är ansvarig för att offentliggöra uppgifter. Den huvudansvarige för informationen

---

⁸ ACER Guidance on REMIT application 6th edition 7.8 och 7.9.

⁹ ENTSO-E, European Network for Transmission Operators for Electricity. Europeiska organisationen för systemansvariga har legala mandat från EU men medlemmar också från länder utanför EU.

¹⁰ ENTSO-E: s transparency platform, [ENTSO-E Transparency Platform \(entsoe.eu\)](https://entsoe.eu), 2023-02-20

kallas primärägare till uppgifterna. Primärägare är ansvarig för att ta fram och lämna information till systemansvarig för överföringssystemet, som i Sverige är Affärsverket svenska kraftnät (Svenska kraftnät). Svenska kraftnät har ansvar för att sammanställa och skicka informationen till ENTSO-E. Berörda aktörer har själva ansvar att känna till vilka uppgifter de ska lämna enligt dessa regler.

Ei:s arbete utifrån transparensförordningen

Ei går kontinuerligt igenom marknadsaktörernas redovisning av uppgifter enligt transparensförordningen, så kallade marknadsmeddelanden.¹¹ Om ett marknadsmeddelande inte uppfyller kraven i transparensförordningen kontaktar Ei marknadsaktören via mejl för mer information. Ei kan även kräva en redogörelse för vad som har hänt i det specifika fallet. Ibland ber Ei även om en beskrivning av aktörens rutiner kring offentliggörande av informationen. Om Ei kommer fram till att aktören inte följer transparensförordningens bestämmelser kan Ei fatta beslut om åtgärder i ett så kallat föreläggande. Marknadsaktören blir då skyldig att vidta sådana åtgärder som krävs för att aktören ska komma till rätta med missförhållandena. Ei kan be aktören att informera om de åtgärder som vidtas.

Ei samarbetar med de nordiska och baltiska tillsynsmyndigheterna i granskningen av marknadsmeddelanden för Norden och Baltikum. Det innebär att Ei meddelar den ansvariga nationella tillsynsmyndigheten i dessa länder om vi noterar brister, oklarheter eller felaktigheter.

Ei arbetar även aktivt med att sprida information om transparensförordningen och kan även genomföra planerade tillsynsbesök ute hos marknadsaktörerna som omfattas av regelverket, när det bedöms som nödvändigt. Detta görs för att informera och för att ta del av rutinerna som marknadsaktörerna tillämpar.

3 Marknadsövervakningen under 2022

I det här kapitlet beskrivs den övervakning som Ei utfört under 2022 utifrån REMIT-förordningen och transparensförordningen. Utöver det beskriver vi översiktligt den övervakning och utredning som har skett inom EU under året.

---

¹¹ I Norden har marknadsmeddelanden i hög grad förmedlats genom Nord Pools system för s k "UMM" (*Urgent Market Message*). För Ei:s övervakning är det meddelanden som ska publiceras på ENTSO-E:s transparensplattform som är relevanta att granska. Hittills sammanfaller, i Sveriges fall, dessa i hög utsträckning med de UMM som publiceras hos Nord Pool. Sedan den 3 december 2019 publicerar de nordiska transmissionssystemoperatörerna marknadsmeddelanden på sin gemensamma plattform NUCS

3.1 Ei:s övervakning enligt REMIT-förordningen

Under 2022 har Ei tagit emot 22 rapporter om misstänkta överträdelser. Ei har även upprättat två egeninitierade ärenden om misstänkta överträdelser. De misstänkta överträdelserna Ei har utrett under 2022 gällde förbudet mot otillbörlig marknadspåverkan (artikel 5 i REMIT-förordningen), misstänkta överträdelser av förbudet mot insiderhandel (artikel 3) samt misstänkta underlåtelser att offentliggöra insiderinformation (artikel 4). De egeninitierade ärendena var en misstänkt överträdelse om rapportering av uppgifter (artikel 8) och en misstänkt överträdelse av skyldigheten att inrätta och underhålla effektiva system och förfaranden för att identifiera överträdelser av artikel 3 och 5 i REMIT-förordningen (artikel 15).

Det kom in fler ärenden till Ei under 2022 jämfört med året innan. Totalt fanns det 35 öppna utredningar rörande misstänkta överträdelser vid utgången av 2022 där Ei var involverade i utredningsarbetet. Detta var tre fler ärenden än vid samma tid föregående år. Vid utgången av 2022 fanns det totalt åtta öppna ärenden där Ei var assisterande myndighet till en annan tillsynsmyndighet och inte ansvarade för utredningsarbetet.

Under 2022 avslutades sex ärenden utan ytterligare åtgärd där Ei inte ansåg att det fanns skäl att anta överträdelser av REMIT-förordningen.

Under 2022 har Ei överlämnat tre ärenden om misstänkt överträdelse av förbudet i artikel 5 i REMIT-förordningen om otillbörlig marknadspåverkan till EBM. Därefter har EBM beslutat att avskriva samtliga tre ärenden från fortsatt handläggning med motiveringen att oaktsamhetsbrottet är preskriberat. EBM ansåg inte att det förelåg konkreta omständigheter som talade för att den misstänkta överträdelserna utfördes uppsåtligen.

Registrering i CEREMP

Under 2022 inkom 21 ansökningar till Ei från marknadsaktörer om att registrera sig i CEREMP. Antalet nyregistreringar var något färre än under 2021. Flera av ansökningarna behövde kompletteras innan de blev godkända. Vanligast var att VAT-numret eller uppgift om var publicering av insiderinformation ska ske saknades eller uppgavs felaktigt. ACER har i *ACER Guidance on the application of REMIT*¹² specificerat att aktörer som är registrerade i CEREMP ska publicera insiderinformation via så kallade *Inside information Platforms (IIP)*. Publicering av insiderinformation ska göras på en godkänd IIP¹³ och sker rent praktiskt efter avtal mellan marknadsaktören och plattformen. Publiceringen ska också följa

---

¹² Guidance on the application of Regulation (EU) No 1227/2011 of the European Parliament and of the Council of 25 October 2011 on wholesale energy market integrity and transparency, [ACER Guidance on REMIT application 6th Edition Final.pdf \(europa.eu\)](#), 2023-02-01

¹³ Lista över godkända IIP, [REMIT PORTAL \(acer-remit.eu\)](#), 2023-02-01

bestämmelserna i REMIT-förordningen. Detta innebär att aktören i samband med registreringen ska uppge en godkänd IIP, där den kommer att publicera eventuell insiderinformation. I undantagsfall kan det finnas marknadsaktörer som inte har någon insiderinformation att publicera, och därför inte heller har något avtal med en plattform.

Under 2022 avregistrerade sig 22 marknadsaktörer i CEREMP, vilket var lika många som under 2021. Den vanligaste orsaken var sammanslagningar av bolag. Totalt fanns det 425 registrerade marknadsaktörer i Ei:s CEREMP-register vid utgången av 2022.

Intervjuer med marknadsaktörer i samband med remitavgiften

Under hösten 2021 implementerades ett nytt datorprogram på Ei för mottagande av transaktionsdata från ACER, vilket innebär att ACER:s handelsdata från och med 2022 kan användas som underlag för beräkningen av avgifterna för registrering och tillsyn över handeln på grossistenergimarknaden.¹⁴ Efter implementeringen av det nya datorprogrammet genomförde Ei 10 intervjuer med marknadsaktörer under första delen av 2022. Syftet med intervjuerna var att kvalitetssäkra inrapporterade volymer inför 2022 års arbete med remitavgiften. Utöver kvalitetssäkringen var syftet med intervjuerna att få en bättre förståelse för aktörernas rapportering av handelsdata samt att aktörerna skulle bli medvetna om vikten av inrapportering till ACER. De aktörer som intervjuades var av olika storlek och några aktörer var balansansvariga¹⁵.

3.2 Ei:s övervakning enligt transparensförordningen

Ei har under 2022 manuellt granskat 2 427 marknadsmeddelanden. Antalet meddelanden var något fler under 2022 jämfört med 2021. Sammantaget var det ca 12 procent av de granskade marknadsmeddelandena under 2022 som Ei behövde granska närmare för att bedöma om de var bristfälliga, vilket var fler än under 2021. Detta var både marknadsmeddelanden inom Sverige och marknadsmeddelanden som Ei skickade till berörda utländska tillsynsmyndigheter.

Under 2022 var det 47 marknadsmeddelanden inom Sverige som Ei granskade mer ingående. Dessa var fördelade på 13 olika aktörer. I dessa fall bad Ei aktörerna att

---

¹⁴ Ei tar varje år ut en avgift för att finansiera registerhållning, marknadsövervakning och tillsyn enligt REMIT. Avgiften regleras i Förordning (2014:1059) om vissa avgifter för registrering och tillsyn över handeln på grossistenergimarknaden.

¹⁵ Samtliga elleverantörer ska enligt ellagen ta ansvar för balansen i elleveransen. Det innebär att elleverantörer ska tillföra elsystemet lika mycket el som kunderna beräknas konsumera. Aktörer kan välja att anlita ett annat företag som balansansvarig som då tar över balansansvaret.

komma in med en redogörelse för att säkerställa att aktörerna har nödvändiga rutiner för att informera marknaden.

Under 2022 skickade Ei 241 marknadsmeddelanden vidare till de berörda tillsynsmyndigheterna i Norge, Finland, Danmark, Estland och Litauen. Ei har inte följt upp de berörda tillsynsmyndigheternas fortsatta handläggning av marknadsmeddelandena.

3.3 Övrig verksamhet

Veckobrev om läget på elmarknaden

Ei följer dagligen utvecklingen på el- och gasmarknaden samt granskar prisutvecklingen och de bakomliggande orsakerna till denna. Varje vecka publicerar Ei *Läget på elmarknaden*¹⁶, även kallat för veckobrevet, som beskriver läget på elmarknaden under föregående vecka. Veckobrevet uppdateras veckovis och skickas till prenumeranter, det publiceras på ei.se och under 2022 publicerades det även på Twitter. De utvalda indikatorerna i veckobrevet ger en ögonblicksbild av elmarknaden. Under 2022 har Ei arbetat med att utveckla innehållet och formatet i veckobrevet. Ei skickade ut en enkät till alla som prenumererar på veckobrevet i början av 2022. Svaren vi fick in ligger till grund för utvecklingsarbetet, som kommer att fortsätta även under 2023.

Frågor från privatpersoner, marknadsaktörer och media

Jämfört med tidigare år har Ei under 2022 löpande mottagit en stor mängd frågor från privatpersoner och marknadsaktörer om hur grossistmarknaden för el fungerar. Intresset i media för hur el handlas inom EU har också resulterat i en mängd frågor. Det har framför allt varit frågor kring vad som påverkar nivån på elpriset och hur elmarknaden i Sverige och EU fungerar och övervakas. En förklaring till den stora ökningen av frågor är således de höga och varierande elpriserna som bland annat har sin grund i Ukrainakriget med höga gaspriser i Europa som följd.

Information på webbplatsen

Under 2022 har Ei arbetat med att uppdatera och utveckla information om marknadsövervakning på ei.se. Vi har publicerat en FAQ, vanliga frågor och svar, om REMIT-förordningen och transparensförordningen samt uppdaterat informationen om elpriset.¹⁷ Utvecklingsarbetet kommer fortsätta under 2023.

---

¹⁶ Läget på elmarknaden, [Läget på elmarknaden - Energimarknadsinspektionen \(ei.se\)](#), 2023-02-06

¹⁷ [Vanliga frågor och svar - REMIT och Transparensförordningen - Energimarknadsinspektionen \(ei.se\)](#) och [Elpris - Energimarknadsinspektionen \(ei.se\)](#), 2023-02-09

Energimarknadsinspektionen och Finansinspektionen stärker sitt samarbete

Under 2022 har Ei och Finansinspektionen (FI) inlett ett samarbete där myndigheterna skapar en löpande och återkommande samverkan om övervakning och tillsyn av energi- och elderivatmarknaden. Samverkan innebär ökat informationsutbyte, upparbetade kontaktvägar och löpande avstämningar mellan myndigheterna. Syftet med samarbetet är att säkerställa stabiliteten på marknaden, skapa förutsättningar för korrekt och sund prissättning och säkra förtroendet för energi- och elderivatmarknaderna.

Multilateralt samförståndsavtal (MMoU) mellan Ei och ACER

I december 2022 ingick Ei ett nytt samförståndsavtal med ACER.¹⁸ I det framgår bland annat bestämmelser om hur Ei och ACER ska samarbeta och samordna arbetet myndigheterna emellan.

Översyn av REMIT-förordningen

Som en följd av ökade gas- och elpriser under 2021 och 2022 har Europeiska rådet under 2022 beslutat om tillfälliga regler för att hantera både el- och gasmarknaden.¹⁹ Europeiska kommissionen har under 2022 inlett ett arbete kring ändringar i både el- och gasmarknadsregelverken. När det gäller gasmarknaden har Europeiska rådet antagit en förordning om samordnade åtgärder för att minska efterfrågan på gas.²⁰ Kommissionen planerar att genomföra reformer av elmarknaden för att ta itu med brister och säkerställa stabila och välintegrerade elmarknader.

En del av detta är att se över REMIT-förordningen. Kommissionen anser att det finns ett behov av att säkerställa att REMIT-förordningen är uppdaterad för att öka transparensen och övervakningskapaciteten samt säkerställa en effektiv utredning för att stödja en ny utformning av elmarknaden. Ei kommer att ha en viktig roll i denna översyn och kommer att delta i utvecklingsarbetet genom de internationella grupper vi är representerade i.

3.4 Marknadsövervakning inom EU

ACER publicerar löpande information på sin webbplats för att ge vägledning och förtydliga i frågor som gäller tolkning och tillämpning av REMIT. Dessa publikationer tas i regel fram i tätt samarbete med de nationella

---

¹⁸ [Consolidated-MMoU-for-administrative-arrangements-between-ACER-and-NRAs.pdf \(ei.se\)](#), 2023-02-09

¹⁹ Exempelvis Rådets förordning (EU) 2022/1854 av den 6 oktober 2022 om en krisintervention för att komma till rätta med de höga energipriserna och Rådets förordning (EU) 2022/2576 av den 19 december 2022 om ökad solidaritet genom bättre samordning av gasinköp, tillförlitliga prisriktvärden och utbyte av gas över gränserna.

²⁰ [Rådet antar förordning om att minska efterfrågan på gas med 15 procent till vintern - Consilium \(europa.eu\)](#)

tillsynsmyndigheterna. Målet med vägledningen är att ACER och de europeiska tillsynsmyndigheterna ska bedöma marknadsaktörers agerande på ett liknande sätt i hela EU.

Att marknadsaktörernas data är av hög kvalitet är viktigt för en effektiv marknadsövervakning och analys, både på nationell nivå och EU-nivå. Detta kan exempelvis vara data om transaktioner eller olika typer av information såsom rapporter om misstänkta transaktioner, STR, och insiderinformation. Totalt rapporterades det in 4,4 miljarder transaktioner till ACER under 2022,²¹ vilket är en ökning med 66 procent jämfört med 2021.

Uppdatering av dokument hos ACER

Den 16 november 2022 publicerade ACER en uppdaterad version av manualen om transaktionsrapportering, *ACER REMIT Transaction Reporting User Manual (TRUM) Version 5.1*.²² Den innehåller vägledning med ytterligare förtydliganden om rapportering av grossistenergiprodukter samt anvisningar om rapporteringen av transaktionsdata. Vid samma tillfälle publicerade ACER även en uppdaterad version om frågor och svar om transaktionsrapportering enligt REMIT.²³

Den 16 december 2022 publicerade ACER den 28:e versionen av frågor och svar om REMIT.²⁴ Den innehåller nya frågor och svar om bland annat vilka rapporteringsskyldigheter för laddstationer för elfordon som finns enligt REMIT. Frågorna och svaren har arbetats fram i samarbete med de nationella tillsynsmyndigheterna.

REMIT-ärenden och beslut inom EU

Vid utgången av året var 350 REMIT-ärenden under utredning hos tillsynsmyndigheterna inom EU. Detta är en ökning från 298 ärenden i slutet av 2021. Under 2022 avslutades totalt 70 ärenden inom EU, vilket är 23 färre ärenden än under 2021.²⁵

Under 2022 har 23 beslut offentliggjorts där marknadsaktörerna har överträtt något av förbuden i REMIT-förordningen. Det är en stor ökning från föregående år. Det var 2 beslut avseende förbud mot insiderhandel (artikel 3), 4 beslut avseende skyldigheter att offentliggöra insiderinformation (artikel 4) och 18 beslut avseende förbudet mot att bedriva, eller försöka bedriva, otillbörlig marknadspåverkan (artikel 5).²⁶ Av besluten har 17 vunnit laga kraft, 5 beslut har överklagats och i ett

---

²¹ [REMITQuarterly Q4 2022 1.0.pdf \(europa.eu\)](#), s. 1, 2023-02-09

²² Se under "Related documents", [Data Reporting | www.acer.europa.eu](#), 2023-02-09

²³ Frågor och svar om REMIT transaktionsrapportering, [FAQs on Transaction Reporting \(europa.eu\)](#), 2023-02-09

²⁴ [Questions and answers on REMIT \(europa.eu\)](#), 2023-02-09

²⁵ [REMITQuarterly Q4 2022 1.0.pdf \(europa.eu\)](#), s. 10, 2023-02-09

²⁶ [Enforcement-decisions](#), 2023-02-09

beslut har överklagandetiden inte löpt ut ännu. Nedan följer en kort beskrivning av ett par av besluten.

I april 2022 bötfällde den franska tillsynsmyndigheten CRE en marknadsaktör, Electricité De France Sa, för överträdelser av artikel 3 och 4 i REMIT-förordningen, med 500 000 euro. Beslutet har vunnit laga kraft.

I juni 2022 bötfällde den spanska tillsynsmyndigheten CNMC två marknadsaktörer, Solstar Limited och Gasela GMBH, för manipulation av naturgasmarknaden (artikel 5 REMIT-förordningen) med 6 miljoner euro vardera. Beslutet är överklagat.

ACER och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (ESMA) stärker sitt samarbete

Under 2022 stärkte ACER och ESMA²⁷ sitt samarbete för att ytterligare förbättra informationsutbytet och undvika potentiellt marknadsmissbruk på Europas spot- och derivatmarknader.²⁸

---

²⁷ ESMA (The European Securities and Markets Authority), Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten är en oberoende EU-myndighet som ska stärka investerarskyddet och främja stabila och korrekt fungerande finansmarknader.

²⁸ Information om samarbetet på ESMA:s hemsida, [ACER and ESMA enhance cooperation to strengthen oversight of energy and energy derivative markets \(europa.eu\)](https://www.esma.europa.eu/en/press-and-communications/press-releases/2023/02/09-acer-and-esma-enhance-cooperation-to-strengthen-oversight-of-energy-and-energy-derivative-markets), 2023-02-09

